

[Anders Andersen.]

både til arbejdsgiveren og til lønmodtageren, krav med hensyn til, om det er 14 dages lønudbetaling, månedsvis lønudbetaling, og hvordan det influerer på selve arbejdsgangen, muligheden for, om der kun skal rettes, når der sker ændringer i lønangivelser.

Alle disse ting er ikke undersøgt, de er ikke klarlagt. Jeg beder om, at vi får lejlighed til at få disse ting klarlagt under det videre udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

I juni måned 1974 kom der en redegørelse fra arbejdsgruppen vedrørende pengeinstitutterne og kildeskatteordningen, der som formand havde kontorchef Niels Opstrup fra skattedepartementet. Denne redegørelse omfatter 138 sider. Jeg tror, at denne sag er grundigt undersøgt, og jeg tror, desværre, som det tidligere er sagt her, at der ikke er nogen mulighed for ad denne vej at lette arbejdsgiverne. Men der er en udvej for de arbejdsgivere, der ønsker at gøre brug af det gennem Multidata, og det bør vi sige til dem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om konjunkturudligningsfonds [af Anders Andersen m. fl.].

(Lovforslag nr. L 111. Fremsat 18/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Efter dette lovforslag skal skattepligtige personer, der driver selvstændige erhvervsvirksomhed, kunne henlægge 25 pct. af virksomhedens overskud til en konjunkturudligningsfond. Henlæggelsen kan så fradrages i den skatte-

pligtige indkomst i henlæggelsesåret og indkomstbeskattes i det år, hvor beløbet hæves. Henlæggelsen foretages ved indskud i pengeinstitutter og skal anvendes inden for 5 år, og i det omfang, beløbet ikke er hævet, medregnes det i den skattepligtige indkomst i det femte år.

Henlæggelse til konjunkturudligningsfonds skal ikke, som det er tilfældet med henlæggelse til investeringsfonds, foretages i bestemt øjemed, idet det hensatte beløb frit kan anvendes, når det hæves.

Forslaget er en genfremsættelse. Sidst redegjorde min forgænger for, hvorfor regeringen ikke kunne gå ind for forslaget, og lad mig sige, at regeringen naturligvis fastholder dette synspunkt. Vi kan fortsat ikke gå ind for forslaget.

Forslaget tilsigter jo at give de selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at udjævne indkomsterne mellem gode og dårlige år. Jeg synes, det er vigtigt at fremhæve, at der allerede i dag i vores skattelovgivning er adskillige regler, der tilgodeser dette udjævningshensyn for de erhvervsdrivende. Det drejer sig om reglerne i afskrivningsloven, investeringsfondsloven og varelagerloven. Vi har jo også gennemført en adgang til at fremføre underskud, hvor vi har forlænget åremålet for fremførelsen fra 2 år til 5 år.

Man kan altså roligt sige, at udjævningshensynet er fuldt ud tilgodeset allerede i den eksisterende lovgivning, og derfor må der være andre formål med lovforslaget. Det synes først og fremmest at være, at man vil give de erhvervsdrivende en mulighed for at frigøre sig for progressionen i vores beskatning. Erhvervsdrivende med stabil indtjening vil i virkeligheden kunne få permanent udsættelse med beskatningen af den øverste fjerdedel af overskuddet for de første 5 år, hvis man gennemfører en sådan ordning, og det vil naturligvis give en forskelsbehandling mellem erhvervsdrivende og lønmodtagere. Man skal tage i betragtning, at lønmodtagerne jo også kan være udsat for alvorlige indkomstsvingninger. Jeg synes ærlig talt ikke, at det er forslagsstillerne værdigt, at de ønsker at bidrage yderligere skattemæssigt til det skel, der er mellem selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere.

Jeg har forstået, at ordføreren for forslagsstillerne, da han så, at disse motivationer ikke var særlig holdbare, var nødt til at finde på en ny motivering. Det skulle så være, at forslaget ville medføre, at flest mulige arbejdspladser

[Ministeren for skatter og afgifter.]

skulle opretholdes, og at man ligefrem ville skabe mange nye arbejdspladser, hvis forslaget blev gennemført.

Det må jeg stærkt betvivle. Den frigivne henlæggelse skal jo ikke anvendes til et bestemt formål, og dermed har vi ingen som helst garanti for, at de frigivne midler blev anvendt til investering og dermed til at skabe arbejdspladser. De kan anvendes til hvad som helst andet, som ikke har et investeringsformål og dermed ikke giver arbejdspladser. Dermed må man nok sige, at også denne forudsætning er uholdbar, og der er således ikke megen grund til at støtte forslaget.

Bakholt (S):

Efter forslagsstillernes eget udsagn tilsigter dette lovforslag at give de selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at udjævne indkomsterne mellem såkaldte gode og dårlige år. Det er en ordning, der ikke er rimelig set i forhold til lønmodtagerne. De kunne jo også have en interesse i at kunne udjævne indkomsterne over en række år.

Forslaget gør det muligt at udskyde skatten fra det ene år til det andet og dermed at udjævne beskatningen. Det vil i praksis sige, som skatteministeren har været inde på det, at man fjerner progressionen, idet det drejer sig om at opnå skattecredit så længe, at man selv er i stand til at bestemme, om man vil betale skat. Der er altså tale om en skattebegunstiget opsparingsordning, reserveret specielt for erhvervsdrivende, og det betyder en øget forskelsbehandling mellem erhvervsdrivende og lønmodtagere.

Ordningen vil endvidere medføre øget administration. Der skal føres kontrol med, at de fratrukne beløb er indskudt på kontiene og at de bliver taget til indtægt, når de bliver hævet.

Vi kan ikke medvirke til forslagets gennemførelse. Vi er i socialdemokratiet af den opfattelse, at vi må afskaffe så mange særregler som muligt. Vi kan derfor ikke medvirke til, at der skulle indføres endnu en regel, som begunstiger en bestemt gruppe af skatteydere. Vi må derfor afvise forslaget.

Tang Sørensen (FP):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Ove Jensen, er forhindret i at være til stede her i salen, skal jeg ganske kort komme med nogle bemærkninger.

Det er et særdeles interessant lovforslag, der ligger her på tingets bord, men vi har dog vore betænkeligheder ved det.

For det første finder vi, at hvis man vedtager en sådan konjunkturudligningsfond, så kolliderer den med investeringsfonden. Hvad bliver resultatet af en sådan konjunkturudligningsfond? Det kan meget, meget vel blive det, at investeringerne falder, for der står jo ganske klart i lovforslaget, at man ikke samtidig kan have en konjunkturudligningsfond og så opspare i en investeringsfond.

For det andet stiller vi også et meget, meget stort spørgsmål ved provenutabet ved dette lovforslag. Vi finder, at der vil være nogle konsekvenser på dette område, som vi trænger til at få belyst, før vi tager endelig stilling til dette lovforslag.

Lovforslaget er sikkert både velment og særdeles gavnligt for en vis gruppe af befolkningen, nemlig de selvstændige næringsdrivende. Vi priser da i allerhøjeste grad, at man tager hensyn til dem, for de finder vi ikke at man gør nok i dag, men spørgsmålet er, om ikke man burde gøre det på en anden måde.

Stetter (KF):

Ministeren afviser forslaget bl. a. med den begrundelse, at det forstærker den skattemæssige forskelsbehandling mellem selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere, og den socialdemokratiske ordfører følger afvisningen op.

I den anledning kan jeg erindre om, at den konservative folketingsgruppe tidligere flere gange har fremsat lovforslag om skattebegunstigede investeringskonti for alle, altså også investeringskonti for lønmodtagere. Disse forslag blev pure afvist af socialdemokratiet.

Af dette kan jeg kun drage én konklusion, og det er, at regeringen og socialdemokratiet er modstandere af gennem lovgivning at fremme den private, kontante opsparing og dermed muligheden for selvfinansiering. Er min konklusion forkert, så kan jeg spørge, om socialdemokratiet nu er rede til at samarbejde om at gennemføre vort forslag om investeringskonti for alle personer, lønmodtagere såvel som selvstændige erhvervsdrivende. Det har vi jo ikke hidtil kunnet komme igennem med, og derfor er vi medforslagsstillere til det foreliggende lovforslag.

Bollmann (CD):

CD har stor sympati for forslaget, der jo i lighed med det foregående forslag tager sigte på at lette hverdagen for de mindre erhvervsvirksomheder. Vi har ikke umiddelbart kunnet få afklaret, hvorvidt forslaget har provenumæssige virkninger, der griber ind i forligsaftalerne, og CD må derfor tage forbehold, indtil dette er afklaret. Men som nævnt er vi positive og vil meget gerne med stor interesse se nærmere på de rejste problemer.

Ole Olsen (SF):

Socialistisk folkeparti har i princippet ikke noget imod at diskutere en lovgivning om konjunkturudligningsfonds.

Jeg ved ikke, om lovforslaget, som det ligger her, kan give skatte- og afgiftsministeren stof til eftertanke, om man kunne lave en fornuftig ordning om konjunkturudligningsfonds. Men i den form, hvori lovforslaget er fremsat, har jeg meget svært ved at se det som et led i en konjunkturudligningspolitik. Det virker mere, som om det er en eller anden slags skattefidus, man nu forsøger at give erhvervsdrivende i modsætning til lønmodtagere. Så altså nogen sympati for forslaget, som det foreligger, kan jeg ikke mobilisere.

Men det er da muligt, at regeringen godt vil kigge på et andet lovforslag om konjunkturudligningsfonds. Det skulle efter vores opfattelse mere ligne de svenske regler, dvs. at pengene skal være bundet og kun kan frigives i konjunkturøjemed, og man kunne også fastsætte regler om anvendelsen. I en sådan form kunne vi godt tænke os at være med til at gennemføre en eller anden lovgivning om konjunkturudligningsfonds, for det er jo uimodsigeligt, at det kan være ganske nyttigt i visse situationer at have dem. Det må skatte- og afgiftsministeren så tænke pænt over.

Specielt i landbruget kunne man godt sige, at der var behov for nogle konjunkturudligningsfonds. Nu er landbrugsministeren desværre ikke til stede, ellers ville jeg have spurgt ham, om han havde glemt en lille sag, vi snakkede om tidligere, nemlig om en solidaritetsfond i landbruget, men det kan vi selvfølgelig tage op ved lejlighed.

Vi bliver altså nødsaget til at sige fra over for lovforslaget i den form, det foreligger i nu.

Kaj Hansen (DKP):

Forslaget om konjunkturudligningsfonds

lyder jo flot, men den rigtige benævnelse er vel nok »skattebegunstigelsesforslag for erhvervsdrivende«. Det viser også ensidigheden i forslaget. Hvad med den arbejder, der havde en pæn indtægt sidste år, men kommer til at gå arbejdsløs hele dette år? Dét kunne da også være tale om konjunkturudligning. Men jeg tror nu ikke, det er den vej, man skal hjælpe de erhvervsdrivende og heller ikke de arbejdsløse.

Det er meget karakteristisk, at der er partier i dette folketing, der aldrig bliver trætte af at forsøge at tilføre mere til den skattejungle, vi har i forvejen. Man ser aldrig noget, der går ud på forenkling og rationalisering og fjernelse af mange af de urimelige fradragsregler, som findes i vores skattelovgivning, og som i virkeligheden medfører en forvridning af vores skattelovgivning på den måde, at folk med meget store indtægter i kraft af mange fradragsregler er i stand til at unddrage sig den progression, der ellers er i skattelovgivningen.

Det er måske ikke det helt store forslag, men de principper, der ligger i det, er forkerte. Vi kan derfor ikke medvirke til forslagets gennemførelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg opfatter dette forslag om en konjunkturudligningsfond på den måde, at det er et forslag, der ønsker at støtte privatpersoner, der driver en mindre erhvervsvirksomhed. Sådan har jeg læst det, og sådan mener jeg, at det skal opfattes.

Jeg kan sige for det radikale venstres vedkommende, at vi gerne vil være med til i udvalget at undersøge, om dette er den helt rigtige måde at hjælpe de mindre erhvervsdrivende på. Det er ubestridelig rigtigt, at mange mindre erhvervsvirksomheder kan komme ud for stærke svingninger i indkomsten, men det er ikke rigtigt at foretage den sammenligning, som den kommunistiske ordfører netop foretog, at sige, at det jo bare svarer til, at en lønmodtager et år har tjent overordentlig meget og det næste år bliver arbejdsløs.

Jeg gør opmærksom på, at vel er der efter radikale henstillinger og forslag oprettet en arbejdsløshedskasse for selvstændige erhvervsdrivende, men forudsætningen for at man kan få støtte fra denne arbejdsløshedskasse er, at man opgiver at drive sin erhvervsvirksomhed, mens lønmodtageren, hvis han rammes af arbejdsløshed, øjeblikkelig kan melde sig arbejdsløs, og i den periode, hvor han er arbejdsløs, får han

[Bernhard Baunsgaard.]

arbejdsløshedsunderstøttelse. Derfor mener jeg ikke, at sammenligningen holder.

Jeg vil som sagt meget gerne være med til i udvalget at undersøge, om dette forslag kan blive udgangspunkt for en udligning for selvstændige erhvervsdrivende, så de ikke rammes hårdere end andre skatteydere i dette land, når de skal betale indkomstskat.

Hjørtlund Christensen (DR):

Der kan i mange tilfælde være brug for den henlæggelsesform, der er skitseret i lovforslaget. § 3 foreslår 25 pct., men uanset firmaernes kapitalforhold. Var lovforslaget baseret på mindre, kapitalhungrende virksomheder, kunne vi forstå rimeligheden i forslaget om at undgå virksomhedslukninger. Vi kan derfor ikke deltage i forslaget fremme i den nuværende form, men jeg håber, at man vil se netop på kapitalforholdene for at få en lille smule rimelighed i det. Ellers vil det jo virke som en begunstigelse for dem, der har mulighed for henlæggelser.

Ordføreren for forslagsstillerne (Anders Andersen) (V):

Jeg vil gerne takke for den velvilje, der kom til udtryk fra mange af ordførerne, en velvilje, som i og for sig giver begrundet forhåbning om, at man under udvalgsarbejdet vil kunne nå frem til et flertal, der vil støtte et sådant forslag.

Jeg håber naturligvis også, at det under udvalgsbehandlingen vil lykkes at overbevise socialdemokratiet om, at den opfattelse, de har givet udtryk for her i dag om, at det er en særlig ordning, der næsten er vendt imod lønmodtagere, er helt forkert. Den begrundelse og de bemærkninger kunne man have brugt, hvis det forslag, der lå her, sagde, at det var en konjunkturudligningsfond, der kunne hensættes på ud over investeringsfondene, som man har i forvejen. Forslaget bygger jo netop på, at man kun giver frie valgmuligheder imellem hensættelse på investeringsfond og hensættelse på konjunkturudligningsfond, endda med den begrænsning, at når man hensætter på en investeringsfond, så skal man kun hensætte halvdelen af det beløb, som man kan trække fra i den skattepligtige indkomst, men når man skal hensætte på en konjunkturudligningsfond, så skal man hensætte hele beløbet.

Af de svar, vi hidtil under udvalgsbehandlingen har fået fra skatte- og afgiftsministeren,

fremgår det klart, at der ikke er noget provenutab ved dette forslag, og når der ikke er noget provenutab i det, har jeg svært ved at se, hvordan det skulle være en særlig favorisering af enkelte grupper her i landet. Det giver disse grupper af selvstændige erhvervsdrivende en friere dispositionsmulighed, en bedre baggrund for, at de kan udligne de konjunkturer, som adskillige erhvervsdrivende udsættes for, hvor man det ene år måske kan have gunstige konjunkturer og derved også større indtægter, og det næste år måske dårligere konjunkturer, sådan at man derigennem får en større udfaldning af forbrugsmulighederne. Det kan efter venstres opfattelse kun tjene de interesser, som vi vel i fællesskab har ønske om at tjene.

Jeg tror, man har fået lidt forkert fat i det, når man ligesom har givet udtryk for, at det er en særordning på bekostning af lønmodtagerne. Det er ikke nogen særordning på bekostning af lønmodtagerne. Det er en valgfri ordning mellem bestående forhold og andre forhold, og jeg er helt sikker på, at hvis man ligesom ville vurdere det ud fra det, det er, ville det også være i stand til at samle et stort flertal.

Jeg håber altså, at det under udvalgsbehandlingen skal lykkes at overbevise først og fremmest skatte- og afgiftsministeren og socialdemokratiet om, at forslaget er meget fornuftigt i den givne situation, og at man hurtigst muligt burde gennemføre det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. [af Aksel Pedersen m. fl.]

(Lovforslag nr. L 119. Fremsat 22/3 77).

Tredje næstformand (Nathalie Lind):

Sammen med denne sag foretages den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig: